

AMOR TOWLES

ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΛΙΝΚΟΛΝ

μετάφραση
Ρηγούλα Γεωργιάδου

*Για
τον αδελφό μου τον Στόκλει
και
την αδελφή μου την Κίμπρου*

ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΛΙΝΚΟΛΝ

Ο πρώτος δρόμος που διέσχιζε
την Αμερική

1 ίντσα = 250 μίλια

Ο ΠΡΩΤΟΣ
ΔΙΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ
ΔΡΟΜΟΣ
ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

ΤΑΪΜΣ ΣΚΟΥΕΑΡ - ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

ΑΡΧΗ ΤΗΣ
Λεωφόρου
Λίνκολν

46^η Οδός

45^η Οδός

44^η Οδός

43^η Οδός

42^η Οδός

41^η Οδός

Μπρόνξ

Εξομνηστική Λεωφόρος

Οδός Λεωφόρος

Απόβραδο και κάμπος
εύφορη γη κι αγέλαστη και πάντα σιωπηλή·
μίλια φρεσκοργωμένο χώμα,
βαρύ και μαύρο, γεμάτο δύναμη και αγριάδα·
Το σιτάρι που ψηλώνει, τα αγριόχορτα που ψηλώνουν,
τα άλογα που μοχθούν, οι κουρασμένοι άνθρωποι·
οι μακριοί άδειοι δρόμοι,
μουντές φωτιές στο λιόγερμα που ξεθωριάζει,
ο αιώνιος, αμέτοχος ουρανός.
Κόντρα σ' όλ' αυτά, η Νιότη...

Ο Pioneers!, Γουίλα Κάθερ

ΔΕΚΑ

Έμετ

12 Ιουνίου 1954. Η διαδρομή από τη Σαλίνα στο Μόργκεν ήταν τρεις ώρες και στο μεγαλύτερο μέρος της ο Έμετ δεν είχε πει λέξη. Για καμιά εξηνταριά μίλια ο Γουίλιαμς, ο διευθυντής της φυλακής, έκανε προσπάθειες να του πιάσει φιλική κουβέντα. Διηγήθηκε μερικές ιστορίες από την παιδική του ηλικία πέρα στις Ανατολικές Πολιτείες και έκανε στον Έμετ κάποιες ερωτήσεις γύρω από τη ζωή του στο αγρόκτημα. Αλλά ήταν η τελευταία φορά που θα έβλεπαν ο ένας τον άλλο και ο Έμετ δεν έβλεπε τον λόγο να ασχολείται πια με όλα αυτά. Έτσι, όταν πέρασαν τα σύνορα του Κάνσας με τη Νεμπράσκα και ο διευθυντής άνοιξε το ραδιόφωνο, ο Έμετ κοίταξε έξω από το παράθυρο το λιβάδι και κράτησε τις σκέψεις του για τον εαυτό του.

Όταν έφτασαν πέντε μίλια νότια της πόλης, ο Έμετ έδειξε από το παρμπρίζ.

«Στην επόμενη έξοδο στρίψτε δεξιά. Θα δείτε ένα άσπρο σπίτι τέσσερα μίλια πιο κάτω».

Ο διευθυντής έκοψε ταχύτητα και πήρε τη στροφή. Πέρασαν μπροστά από το σπίτι των ΜακΚάσκερ και μετά από των Άντερσεν με τους διδύμους κόκκινους αχυρώνες. Λίγα λεπτά

αργότερα είδαν το σπίτι του Έμετ δίπλα στο δασάκι με τις βελανιδιές κάπου τριάντα μέτρα από τον δρόμο.

Για τον Έμετ όλα τα σπίτια σε αυτό το μέρος έμοιαζαν σαν να είχαν πέσει από τον ουρανό. Το σπίτι των Γουάτσον φαινόταν να έχει υποστεί την πιο ανώμαλη προσγείωση. Η στέγη έγερνε και από τις δύο πλευρές της καμινάδας και οι κάσες των παραθύρων ήταν τόσο στραβές, που τα μισά δεν άνοιγαν εντελώς και τα άλλα μισά δεν έκλειναν τελείως. Αν πλησίαζαν λίγο ακόμα, θα έβλεπαν πόσο ξεφλουδισμένη ήταν η μπογιά στις σανίδες. Αλλά, όταν έφτασαν σε απόσταση τριάντα μέτρων από το δρομάκι του σπιτιού, ο διευθυντής σταμάτησε στην άκρη του δρόμου.

«Έμετ», είπε με τα χέρια στο τιμόνι, «πριν προχωρήσουμε, θα ήθελα να πω κάτι».

Το ότι ο διευθυντής Γουίλιαμς είχε κάτι να πει δεν αποτελούσε έκπληξη. Όταν ο Έμετ παρουσιάστηκε στη Σαλίνα, διευθυντής ήταν ένας χωριάταρος από την Ιντιάνα, ο Άκερλι, που δεν ήταν διατεθειμένος να εκφράσει με λόγια μια συμβουλή από τη στιγμή που μπορούσε να τη μεταφέρει αποτελεσματικότερα με το κλομπ. Αλλά ο διευθυντής Γουίλιαμς ήταν ένας μοντέρνος άνθρωπος, με πτυχίο και καλές προθέσεις, και στον τοίχο πίσω από το γραφείο του κρεμόταν μια κορνιζαρισμένη φωτογραφία του Φραγκλίνου Ρούσβελτ. Είχε ιδέες που είχε αποκομίσει από τα διαβάσματα κι από την πείρα του και ήξερε τις κατάλληλες λέξεις, ώστε να τις μετατρέψει σε συμβουλές.

«Για κάποιους από τους νέους που έρχονται στη Σαλίνα», ξεκίνησε, «η σειρά των γεγονότων που τους φέρνει κάτω από τη σφαίρα επιρροής μας είναι απλώς η αρχή ενός μεγάλου ταξιδιού σε μια δύσκολη ζωή. Είναι παιδιά που δεν έμαθαν ποτέ τι είναι σωστό και τι λάθος όταν ήταν μικρά και δεν βρίσκουν παρά ελάχιστους λόγους για να το μάθουν τώρα. Όποιες αξίες ή φιλοδοξίες προσπαθούμε να τους ενσταλάξουμε κατά πάσα

πιθανότητα θα παραμεριστούν τη στιγμή που θα φύγουν από την επίβλεψή μας. Δυστυχώς, για αυτά τα αγόρια είναι θέμα χρόνου να βρεθούν στο σωφρονιστικό ίδρυμα της Τοπικά, ή ακόμα χειρότερα».

Ο διευθυντής γύρισε στον Έμετ.

«Αυτό που θέλω να πω, Έμετ, είναι ότι εσύ δεν είσαι τέτοιο παιδί. Δεν γνωρίζομαστε καιρό, αλλά από τον χρόνο που πέρασα μαζί σου έχω καταλάβει ότι ο θάνατος εκείνου του αγοριού βαραίνει πολύ τη συνείδησή σου. Κανείς δεν θεωρεί ότι αυτό που συνέβη εκείνο το βράδυ αντανακλά πνεύμα κακίας ή κάποια πτυχή του χαρακτήρα σου. Ήταν η κακιά στιγμή. Αλλά, ως πολιτισμένη κοινωνία, έχουμε την απαίτηση ακόμη και εκείνοι που είχαν ακούσια εμπλοκή στην κακοτυχία των άλλων να πληρώνουν κάποιο αντίτιμο. Φυσικά το αντίτιμο εν μέρει καταβάλλεται προκειμένου να ικανοποιηθεί όσους υπέστησαν το μεγαλύτερο βάρος της κακοτυχίας, όπως, για παράδειγμα, η οικογένεια αυτού του νεαρού. Αλλά με τον ίδιο τρόπο απαιτούμε να καταβάλλεται και προς όφελος του νεαρού που ήταν ο *φορέας* της κακοτυχίας. Με αυτό τον τρόπο, έχοντας την ευκαιρία να πληρώσει το χρέος του, μπορεί και αυτός να βρει λίγη παρηγοριά, μια αίσθηση εξιλέωσης, και να κάνει μια νέα αρχή. Με καταλαβαίνεις, Έμετ;»

«Μάλιστα, κύριε».

«Χαίρομαι που το ακούω. Ξέρω ότι έχεις να φροντίσεις και τον αδελφό σου τώρα και το άμεσο μέλλον ίσως σου φαίνεται τρομακτικό. Αλλά είσαι έξυπνο παιδί και έχεις όλη τη ζωή μπροστά σου. Τώρα που εξόφλησες το χρέος σου στο ακέραιο, ελπίζω να αξιοποιήσεις την ελευθερία σου».

«Αυτό σκοπεύω να κάνω, κύριε διευθυντά».

Κι εκείνη τη στιγμή το εννοούσε. Επειδή συμφωνούσε στα περισσότερα από όσα του είχε πει ο διευθυντής. Ήξερε πάρα

πολύ καλά ότι είχε όλη τη ζωή μπροστά του και ότι έπρεπε να φροντίσει τον αδελφό του. Ήξερε επίσης ότι ήταν φορέας της κακοτυχίας και όχι δημιουργός της. Αλλά δεν συμφωνούσε ότι το χρέος του είχε εξοφληθεί στο ακέραιο. Γιατί, όσο μεγάλο ρόλο κι αν είχε παίξει η τύχη, όταν έχεις κόψει το νήμα της ζωής ενός ανθρώπου με τα ίδια σου τα χέρια, δεν σου φτάνει η υπόλοιπη ζωή σου για να αποδείξεις στον Παντοδύναμο ότι είσαι άξιος του ελέους Του.

Ο διευθυντής έβαλε ταχύτητα και έστριψε στο δρομάκι των Γουάτσον. Στο ξέφωτο μπροστά από τη βεράντα της εισόδου υπήρχαν δύο αυτοκίνητα, ένα σεντάν και ένα ημιφορτηγό. Ο διευθυντής σταμάτησε δίπλα στο ημιφορτηγό. Καθώς αυτός και ο Έμετ έβγαιναν από το αυτοκίνητο, ένας ψηλός άντρας που κρατούσε ένα καουμπόικο καπέλο βγήκε από την μπροστινή πόρτα και κατέβηκε τα σκαλιά.

«Γεια σου, Έμετ».

«Γεια, κύριε Ράνσομ».

Ο διευθυντής άπλωσε το χέρι του στον κτηνοτρόφο.

«Είμαι ο διευθυντής Γουίλιαμς. Σας ευχαριστώ που είχατε την καλοσύνη να μας υποδεχτείτε».

«Κανένας κόπος, διευθυντά».

«Αν κατάλαβα καλά, γνωρίζετε τον Έμετ καιρό».

«Από τη μέρα που γεννήθηκε».

Ο διευθυντής έβαλε το χέρι του στον ώμο του Έμετ.

«Τότε δεν χρειάζεται να σας εξηγήσω πόσο λαμπρός νέος είναι. Μόλις πριν από λίγο, στο αυτοκίνητο, του έλεγα ότι τώρα που πλήρωσε το χρέος του στην κοινωνία έχει όλη τη ζωή μπροστά του».

«Έτσι είναι», συμφώνησε ο κύριος Ράνσομ.

Οι τρεις άντρες στάθηκαν για λίγο χωρίς να μιλούν.

Ο διευθυντής ζούσε στις Μεσοδυτικές Πολιτείες λιγότερο

από έναν χρόνο τώρα, αλλά, έχοντας σταθεί κι άλλες φορές έξω από βεράντες αγκοικιών, ήξερε ότι σε αυτό το σημείο της συνομιλίας το πιθανότερο ήταν να σε καλέσουν μέσα και να σου προσφέρουν κάτι δροσερό να πεις. Και, όταν λάμβανες την πρόσκληση, όφειλες να την αποδεχτείς, γιατί διαφορετικά θα φαινόσουν αγενής, ακόμα κι αν είχες τρεις ώρες οδήγησης ακόμα μπροστά σου. Αλλά ούτε ο Έμετ ούτε ο κύριος Ράνσομ έδειξαν να έχουν σκοπό να τον καλέσουν μέσα.

«Λοιπόν», είπε ύστερα από λίγο, «ώρα να πηγαίνω».

Ο Έμετ και ο κύριος Ράνσομ τον ευχαρίστησαν για τελευταία φορά, του έσφιξαν το χέρι και τον ακολούθησαν με το βλέμμα όση ώρα έκανε να μπει στο αυτοκίνητό του και να βάλει μπροστά. Θα πρέπει να είχε ξεμακρύνει καμιά διακοσαριά μέτρα, όταν ο Έμετ έδειξε με το κεφάλι το σεντάν.

«Του κυρίου Ομπερμάγιερ;»

«Περιμένει στην κουζίνα».

«Και ο Μπίλι;»

«Είπα στη Σάλι να τον φέρει λίγο αργότερα, για να προλάβεις να τελειώσεις τις δουλειές σου με τον Τομ».

Ο Έμετ κούνησε το κεφάλι του καταφατικά.

«Έτοιμος να πάμε μέσα;» ρώτησε ο κύριος Ράνσομ.

«Όσο νωρίτερα, τόσο το καλύτερο», είπε ο Έμετ.

Βρήκαν τον Τομ Ομπερμάγιερ καθισμένο στο μικρό τραπέζι της κουζίνας. Φορούσε λευκό πουκάμισο με κοντά μανίκια και γραβάτα. Αν είχε σακάκι, μάλλον θα το είχε αφήσει στο αυτοκίνητό του, γιατί δεν κρεμόταν στην πλάτη της καρέκλας.

Όταν ο Έμετ και ο κύριος Ράνσομ μπήκαν στο δωμάτιο, θα νόμιζε κανείς ότι είχαν τσακώσει τον τραπεζίτη στα πράσα, γιατί έσπρωξε απότομα την καρέκλα και σηκώθηκε ενώ ταυτόχρονα άπλωνε το χέρι του.

«Καλώς τον Έμετ. Χαίρομαι που σε βλέπω».

Ο Έμετ έσφιξε το χέρι του τραπεζίτη χωρίς να απαντήσει.

Ρίχνοντας μια ματιά τριγύρω, διαπίστωσε ότι το πάτωμα ήταν σκουπισμένο, ο πάγκος συγυρισμένος, ο νεροχύτης άδειος, τα ντουλάπια κλειστά. Η κουζίνα φαινόταν πιο καθαρή απ' όσο θυμόταν να είναι ποτέ.

«Ορίστε», είπε ο κύριος Ομπερμάγιερ δείχνοντας προς το τραπέζι. «Ας καθίσουμε».

Ο Έμετ έκατσε απέναντι από τον τραπεζίτη. Ο κύριος Ράνσομ έμεινε όρθιος, ακουμπώντας με τον ώμο στην κάσα της πόρτας. Στο τραπέζι υπήρχε ένας καφέ φάκελος γεμάτος χαρτιά. Ήταν ακουμπισμένος λίγο πιο μακριά από το σημείο όπου έφτανε το χέρι του τραπεζίτη, σαν να τον είχε αφήσει εκεί κάποιος άλλος. Ο κύριος Ομπερμάγιερ ξερόβηξε.

«Πρώτα απ' όλα, Έμετ, επίτρεψέ μου να σε συλλυπηθώ για τον πατέρα σου. Ήταν καλός άνθρωπος και πολύ νέος για να φύγει από την παλιαρρώστια».

«Ευχαριστώ».

«Αν δεν απατώμαι, όταν ήρθες για την κηδεία, ο Γουόλτερ Έμπερστοντ είχε την ευκαιρία να κάτσει μαζί σου και να συζητήσετε για το κτήμα του πατέρα σου».

«Σωστά», είπε ο Έμετ.

Ο τραπεζίτης έγνεψε καταφατικά με ένα ύφος συμπόνιας και κατανόησης.

«Άρα υποθέτω πως ο Γουόλτερ σου εξήγησε ότι πριν από τρία χρόνια ο πατέρας σου πήρε ένα νέο δάνειο πάνω στην παλιά υποθήκη. Είπε ότι σκόπευε να αναβαθμίσει τον εξοπλισμό του. Στην πραγματικότητα, υποψιάζομαι ότι ένα μεγάλο μέρος αυτού του δανείου πήγε σε εξόφληση παλαιότερων χρεών, καθώς το μόνο νέο αγροτικό εργαλείο που βρήκαμε

στο κτήμα είναι το John Deere* στον αχυρώνα. Αν και δεν έχει ιδιαίτερη σημασία».

Ο Έμετ και ο κύριος Ράνσομ φαινόταν να συμφωνούν ότι δεν είχε ιδιαίτερη σημασία, γιατί κανείς από τους δύο δεν έκανε την παραμικρή προσπάθεια να το σχολιάσει. Ο τραπεζίτης ξερόβηξε πάλι.

«Εκεί που θέλω να καταλήξω είναι ότι τα τελευταία χρόνια οι σοδειές δεν ήταν όπως ήλπιζε ο πατέρας σου. Και φέτος, με τον θάνατό του, δεν πρόκειται να υπάρξει καθόλου συγκομιδή. Οπότε δεν μπορούσαμε να κάνουμε αλλιώς παρά να απαιτήσουμε το σύνολο του δανείου. Είναι δυσάρεστο, το ξέρω, Έμετ, αλλά θέλω να καταλάβεις ότι για την τράπεζα δεν ήταν εύκολη απόφαση».

«Εγώ, πάλι, πιστεύω ότι ήταν πολύ εύκολη απόφαση για σας», είπε ο κύριος Ράνσομ, «αν σκεφτεί κανείς πόσες φορές την έχετε πάρει».

Ο τραπεζίτης κοίταξε τον κτηνοτρόφο.

«Έλα, τώρα, Εντ, ξέρεις ότι αυτό που λες δεν είναι δίκαιο. Καμία τράπεζα δεν δίνει δάνειο αποσκοπώντας σε κατάσχεση».

Ο τραπεζίτης γύρισε πάλι στον Έμετ.

«Ένα δάνειο από τη φύση του απαιτεί την αποπληρωμή τόκων και κεφαλαίου στην ώρα τους. Ακόμα κι έτσι όμως, όταν ένας πελάτης που είναι σε καλή οικονομική κατάσταση καθυστερεί κάποιες καταβολές, κάνουμε όσες παραχωρήσεις μπορούμε. Δίνουμε παράταση και αναβάλλουμε τις δόσεις. Ο πατέρας σου είναι το ιδανικό παράδειγμα. Όταν άρχισε να καθυστερεί, του δώσαμε λίγο χρόνο επιπλέον. Και, όταν αρρώστησε, του δώσαμε κι άλλο. Αλλά μερικές φορές η κακοτυχία ενός ανθρώπου είναι τόσο μεγάλη, που δεν ξεπερνιέται όσο χρόνο κι αν του δώσεις».

* Μάρκα τρακτέρ. (Σ.τ.Ε.)

Ο τραπεζίτης άπλωσε το χέρι του και το ακούμπησε πάνω στον καφέ φάκελο – τελικά ήταν δικός του.

«Θα μπορούσαμε να είχαμε εκκαθαρίσει το ακίνητο και να το είχαμε βγάλει στο σφυρί πριν από έναν μήνα, Έμετ. Είχαμε κάθε δικαίωμα να το κάνουμε. Αλλά δεν το κάναμε. Περιμέναμε να εκτίσεις την ποινή σου στη Σαλίνα και να γυρίσεις σπίτι για να κοιμηθείς στο κρεβάτι σου. Θέλαμε να έχεις την ευκαιρία να κάνεις μια βόλτα στο σπίτι με τον αδελφό σου χωρίς βιασύνη, για να συγκεντρώσετε τα προσωπικά σας αντικείμενα. Διάολε, μέχρι που είπαμε στην εταιρεία να μη διακόψει το φυσικό αέριο και το ρεύμα με δικά μας έξοδα».

«Καλοσύνη σας», είπε ο Έμετ.

Ο κύριος Ράνσομ μούγκρισε.

«Όμως τώρα που γύρισες», συνέχισε ο τραπεζίτης, «το καλύτερο για όλους τους εμπλεκόμενους είναι να ολοκληρωθεί η διαδικασία. Ως εκτελεστής της περιουσίας του πατέρα σου, θέλουμε να υπογράψεις μερικά χαρτιά. Και μέσα σε λίγες εβδομάδες, λυπάμαι που το λέω, εσύ και ο αδελφός σου θα πρέπει να έχετε αδειάσει το σπίτι».

«Αν έχετε κάτι που χρειάζεται υπογραφή, ας το υπογράψουμε».

Ο κύριος Ομπερμάγιερ έβγαλε μερικά έγγραφα από τον φάκελο. Τα έστρεψε προς το μέρος του Έμετ και γύρισε τις σελίδες, εξηγώντας τον σκοπό της κάθε παραγράφου και υποπαραγράφου, μεταφράζοντας σε απλά λόγια την ορολογία, δείχνοντας πού πρέπει να υπογραφούν τα έγγραφα και πού να μονογραφηθούν.

«Έχετε ένα στίλο;»

Ο κύριος Ομπερμάγιερ έδωσε στον Έμετ το στίλο του. Ο Έμετ υπέγραψε τα χαρτιά και έβαλε τη μονογραφή του όπου

χρηιζόταν χωρίς δεύτερη σκέψη και στο τέλος τα έσπρωξε πάλι προς το μέρος του.

«Τελειώσαμε;»

«Είναι και κάτι ακόμα», είπε ο τραπεζίτης αφού ξανάβαλε τα έγγραφα στον φάκελό τους. «Το αυτοκίνητο στον αχυρώνα. Όταν κάναμε τη συνηθισμένη απογραφή του σπιτιού, δεν καταφέραμε να βρούμε πουθενά την άδεια κυκλοφορίας ή τα κλειδιά του».

«Τι τα θέλετε;»

«Το δεύτερο δάνειο που πήρε ο πατέρας σου δεν ήταν για συγκεκριμένα αγροτικά μηχανήματα. Αφορούσε κάθε είδος κεφαλαιουχικού εξοπλισμού που αγοράστηκε για το αγρόκτημα και δυστυχώς αυτό περιλαμβάνει και τα προσωπικά οχήματα».

«Όχι αυτό το αυτοκίνητο».

«Έλα τώρα, Έμετ...»

«Απλούστατα επειδή αυτό το κομμάτι κεφαλαιουχικού εξοπλισμού δεν είναι του πατέρα μου. Είναι δικό μου».

Ο κύριος Ομπερμάγιερ κοίταξε τον Έμετ με ένα μείγμα σκεπτικισμού και συμπόνιας – δύο συναισθήματα που, κατά την άποψη του Έμετ, δεν είχαν καμιά δουλειά να βρίσκονται στο ίδιο πρόσωπο την ίδια στιγμή. Έβγαλε το πορτοφόλι από την τσέπη του, τράβηξε την άδεια και την άφησε πάνω στο τραπέζι.

Ο τραπεζίτης την πήρε στα χέρια του και την περιεργάστηκε.

«Βλέπω ότι το αυτοκίνητο είναι στο όνομά σου, Έμετ, αλλά φοβάμαι ότι, αν το αγόρασε ο πατέρας σου για λογαριασμό σου...»

«Δεν το αγόρασε».

Ο τραπεζίτης κοίταξε τον κύριο Ράνσομ για υποστήριξη. Μη βρίσκοντας ανταπόκριση, γύρισε πάλι στον Έμετ.

«Δυο καλοκαίρια στη σειρά», είπε ο Έμετ, «δούλεψα στον κύριο Σουλτ για να μαζέψω λεφτά και να αγοράσω αυτό το αυτοκίνητο. Έφτιαξα σκελετούς σπιτιών. Έβαλα ξυλοκεράμιδα σε στέγες. Επισκεύασα βεράντες. Αν θέλετε να ξέρετε, ακόμα και τα καινούρια ντουλάπια της κουζίνας σας εγώ τον βοήθησα να τα τοποθετήσει. Αν δεν με πιστεύετε, μπορείτε να ρωτήσετε τον ίδιο. Όπως και να 'χει, αυτό το αυτοκίνητο δεν θα το αγγίζετε».

Ο κύριος Ομπερμάγιερ συνοφρυώθηκε. Αλλά, όταν ο Έμετ άπλωσε το χέρι του για να πάρει πίσω την άδεια, ο τραπεζίτης τού την έδωσε αδιαμαρτύρητα. Και, όταν έφυγε με τον φάκελό του, δεν ξαφνιασθηκε ιδιαίτερα που ούτε ο Έμετ ούτε ο κύριος Ράνσομ έκαναν τον κόπο να τον συνοδεύουν ως την πόρτα.

Όταν έφυγε ο τραπεζίτης, ο κύριος Ράνσομ βγήκε έξω για να περιμένει τη Σάλι και τον Μπίλι, αφήνοντας τον Έμετ να τριγυρίζει μόνος στο σπίτι.

Όπως είχε γίνει με την κουζίνα, έτσι βρήκε και το μπροστινό δωμάτιο πιο καθαρό από ό,τι συνήθως – τα μαξιλάρια στημένα στις άκρες του καναπέ, τα περιοδικά βαλμένα με τάξη σε μια μικρή στοίβα πάνω στο τραπεζάκι του καφέ και το καπάκι του γραφείου του πατέρα του κατεβασμένο. Πάνω, στο δωμάτιο του Μπίλι το κρεβάτι ήταν στρωμένο, οι συλλογές από καπάκια μπουκαλιών και φτερά πουλιών αραδιασμένες με τάξη στα ράφια τους και ένα από τα παράθυρα είχε αφεθεί ανοιχτό για να αερίζεται ο χώρος. Και στην άλλη άκρη του διαδρόμου θα πρέπει να ήταν ανοιχτό το παράθυρο, γιατί το ρεύμα κουνούσε τα πολεμικά αεροπλάνα που κρέμονταν πάνω από το κρεβάτι του Μπίλι: αντιγραφα ενός Spitfire, ενός Warhawk και ενός Thunderbolt.

Ο Έμετ χαμογέλασε ανεπαίσθητα όταν τα είδε.

Είχε φτιάξει αυτά τα αεροπλάνα όταν ήταν περίπου στην ηλικία του Μπίλι. Η μητέρα του του είχε χαρίσει τα σετ συναρμολόγησης το 1943, όταν το μόνο για το οποίο μιλούσαν ο Έμετ και οι φίλοι του ήταν οι μάχες που διεξάγονταν στα μέτωπα της Ευρώπης και του Ειρηνικού, ο Πάτον, ο επικεφαλής της Έβδομης Στρατιάς που είχε κατακτήσει τα παράλια της Σικελίας, και τα Μαύρα Πρόβατα του Πάπι Μπόινγκτον, η μοίρα που παρενοχλούσε τον εχθρό πάνω από τη Θάλασσα του Σολομώντα. Ο Έμετ είχε συναρμολογήσει τα μοντέλα στο τραπέζι της κουζίνας με ακρίβεια μηχανικού. Είχε ζωγραφίσει τα διακριτικά και τους αύξοντες αριθμούς στις ατράκτους με τέσσερα μικρούτσικα μπουκαλάκια σμάλτο και ένα λεπτότριχο πινέλο. Όταν τα τελείωσε, ο Έμετ τα τοποθέτησε πάνω στη σιφονιέρα του σε διαγώνια σειρά, όπως ακριβώς θα ήταν στο κατάρωμα ενός αεροπλανοφόρου.

Από την ηλικία των τεσσάρων ετών τα θαύμαζε ο Μπίλι. Μερικές φορές, όταν ο Έμετ γυρνούσε από το σχολείο, τον έβρισκε ανεβασμένο σε μια καρέκλα δίπλα στη σιφονιέρα να μιλάει μόνος του σαν πιλότος μαχητικού αεροσκάφους. Όταν λοιπόν ο Μπίλι έκλεισε τα έξι, ο Έμετ και ο πατέρας του κρέμασαν τα αεροπλάνα από το ταβάνι πάνω από το κρεβάτι του ως έκπληξη για τα γενέθλιά του.

Ο Έμετ προχώρησε στον διάδρομο και μπήκε στο δωμάτιο του πατέρα του, όπου όλα έμοιαζαν εξίσου τακτοποιημένα: το κρεβάτι στρωμένο, οι φωτογραφίες στη σιφονιέρα ξεσκονισμένες, οι κουρτίνες τραβηγμένες και δεμένες με έναν φιογόκο. Ο Έμετ πήγε κοντά σε ένα από τα παράθυρα και κοίταξε έξω τη γη του πατέρα του. Ύστερα από είκοσι χρόνια που οργώνονταν και σπέρνονταν, τα χωράφια είχαν μείνει ανεκμετάλλευτα μόλις μια χρονιά κι όμως έβλεπες κιόλας την ακούραστη επέλαση της φύσης – φασκόμηλο, σενέκιο και απήγγανος είχαν

ριζώσει πια για τα καλά ανάμεσα στα χορτάρια του λιβαδιού. Αν έμεναν αφρόντιστες για λίγα χρόνια ακόμα, δεν θα καταλάβαινες αν είχε καλλιεργήσει ποτέ κανείς εκείνες τις εκτάσεις.

Ο Έμετ κούνησε το κεφάλι του.

Κακοτυχία...

Έτσι το είχε ονομάσει ο κύριος Ομπερμάγιερ. Μια κακοτυχία τόσο μεγάλη, που δεν γινόταν να την ξεπεράσεις. Και ο траπεζίτης είχε δίκιο, μέχρι ενός σημείου. Από κακοτυχία ο πατέρας του άλλο τίποτα. Είχε και περίσσειμα. Αλλά ο Έμετ ήξερε ότι δεν ήταν μόνο θέμα κακής τύχης. Γιατί κι από κακή κρίση ο Τσάρλι Γουάτσον είχε άφθονη.

Ο πατέρας του Έμετ είχε έρθει στη Νεμπράσκα νιόπαντρος από τη Βοστώνη το 1933 μαζί με τη γυναίκα του και ονειρευόταν να γίνει αγρότης. Τις επόμενες δύο δεκαετίες είχε προσπαθήσει να καλλιεργήσει στάρι, καλαμπόκι, σόγια, ακόμα και αλφάλφα, αλλά κάθε του απόπειρα είχε ναυαγήσει. Αν το φυτό που είχε επιλέξει να καλλιεργήσει τη μια χρονιά χρειαζόταν άφθονο νερό, έλεφτε δύο χρόνια ξηρασία. Όταν άλλαζε ρότα και καλλιεργούσε κάτι που χρειαζόταν άφθονο ήλιο, τα σύννεφα της βροχής σκοτείνιαζαν τη δύση. Η φύση είναι ανελέητη, ίσως αντιτείνετε. Είναι αδιάφορη και απρόβλεπτη. Αλλά ένας αγρότης που αλλάζει είδος καλλιέργειας κάθε δυο τρία χρόνια; Από παιδί ακόμα, ο Έμετ ήξερε ότι αυτό ήταν σημάδι ανθρώπου που δεν ήξερε τι έκανε.

Πίσω από τον αχυρώνα υπήρχε ένα ειδικό εργαλείο, εισαγωγή από τη Γερμανία, για τη συγκομιδή του σόργου. Κάποια στιγμή θεωρήθηκε απαραίτητο, σύντομα ήταν περιττό και τώρα πλέον ήταν άχρηστο, επειδή ο πατέρας του δεν είχε το μυαλό να το μεταπωλήσει μόλις σταμάτησε να καλλιεργεί σόργο. Απλώς το άφησε να κάθεταί στο ξέφωτο πίσω από τον αχυρώνα εκτεθειμένο στη βροχή και στο χιόνι. Όταν ο

Έμετ ήταν στην ηλικία του Μπίλι και οι φίλοι του έρχονταν από τα γειτονικά αγροκτήματα για να παίξουν –αγόρια που, στο απόγειο του πολέμου, σκαρφάλωναν με λαχτάρα σε κάθε λογής μηχανήμα και καμώνονταν ότι ήταν τανκς–, ούτε που πατούσαν το πόδι τους στη θεριστική μηχανή, νιώθοντας ότι ήταν κάτι γρουσουζικο, ότι μέσα στο σκουριασμένο κέλυφος της υπήρχε μια παρακαταθήκη αποτυχίας που όφειλε κανείς να αποφεύγει είτε από ευγένεια είτε από ένστικτο αυτοσυντήρησης.

Έτσι, ένα βράδυ, όταν ο Έμετ ήταν δεκαπέντε ετών και η σχολική χρονιά έφτανε στο τέλος της, πήγε με το ποδήλατό του στην πόλη, χτύπησε την πόρτα του κυρίου Σουλτ και ζήτησε δουλειά. Ο κύριος Σουλτ ενθουσιάστηκε τόσο πολύ, που τον έβαλε να κάτσει στο τραπέζι και του πρόσφερε ένα κομμάτι πίτα. Έπειτα τον ρώτησε από πού κι ως πού ένα παιδί που ζούσε σε αγρόκτημα ήθελε να περάσει το καλοκαίρι του κοπώντας καρφιά.

Κι ο λόγος δεν ήταν ότι ο Έμετ θεωρούσε τον κύριο Σουλτ ως έναν φιλικό άνθρωπο ούτε επειδή ζούσε σε ένα από τα ωραιότερα σπίτια της πόλης. Ο Έμετ πήγε στον κύριο Σουλτ γιατί σκέφτηκε πως, ό,τι κι αν συνέβαινε, ένας μαραγκός θα είχε πάντα δουλειά. Όσο γερά κι αν τα φτιάχνεις, τα σπίτια γκρεμίζονται. Οι μεντεσέδες λασκάρουν, τα ξύλινα πατώματα φθείρονται, οι στέγες ανοίγουν στους αρμούς. Αρκούσε μια βόλτα στο σπίτι των Γουάτσον για να δεις με τα ίδια σου τα μάτια τους μυριάδες τρόπους με τους οποίους ο χρόνος αφήνει τα σημάδια του σε ένα σπιτικό.

Τους μήνες του καλοκαιριού υπήρχαν νύχτες που ξεχώριζαν από τις άλλες, επειδή τις γέμιζε ο ήχος του κεραυνού ή το σφύριγμα του ξηρού ανέμου, κι αυτές τις νύχτες ο Έμετ άκουγε τον πατέρα του να στριφογυρνάει στο διπλανό δωμάτιο, μην

μπορώντας να κοιμηθεί. Και όχι χωρίς λόγο. Επειδή ένας αγρότης με υποθηκευμένο κτήμα ήταν σαν άνθρωπος που περπατούσε στην κουλαστή μιας γέφυρας με τα χέρια απλωμένα και τα μάτια κλειστά. Ήταν ένας τρόπος ζωής κατά τον οποίο η διαφορά ανάμεσα στην αφθονία και στην καταστροφή μπορούσε να μετρηθεί με μερικές ίντσες βροχής ή μερικές νύχτες με παγωνιά.

Όμως ένας μαραγκός δεν έμενε τις νύχτες ξάγρυπνος αγωνιώντας για τον καιρό. Αντίθετα, παρακαλούσε για ακραία καιρικά φαινόμενα και τη φθορά που επιφέρει η φύση. Περίμενε πώς και πώς τις χιονοθύελλες και τις νεροποντές και τους ανεμοστρόβιλους. Δεχόταν με ανοιχτές αγκάλες τη μούχλα και τις επιθέσεις των εντόμων. Γιατί αυτές οι φυσικές δυνάμεις, αργά αλλά σταθερά, υπονόμευαν την ακεραιότητα ενός σπιτιού, υπέσκαπταν τα θεμέλιά του, έλιωναν τα δοκάρια του και διέλυαν τον σοβά του.

Ο Έμετ δεν τα είπε όλα αυτά όταν ο κύριος Σουλτ τον ρώτησε γιατί. Αφήνοντας κάτω το πιρούνι του, είπε απλώς:

«Όπως τα βλέπω, κύριε Σουλτ, ο Ιώβ είχε το βόδι και ο Νώε το σφυρί».

Ο κύριος Σουλτ γέλασε και τον προσέλαβε επιτόπου.

Οι περισσότεροι αγρότες της χώρας, αν ο πρωτότοκός τους γυρνούσε σπίτι ένα βράδυ και τους ανακοίνωνε ότι είχε πιάσει δουλειά σε μαραγκό, θα του έριχναν μια κατσάδα που θα τη θυμόταν για καιρό. Και μετά, καλού κακού, θα πήγαιναν στο σπίτι του μαραγκού και θα του σφύριζαν δυο λογάκια για να τα θυμάται την επόμενη φορά που θα του ερχόταν η όρεξη να ανακατευτεί στην ανατροφή του γιου ενός άλλου.

Όμως το βράδυ που ο Έμετ γύρισε στο σπίτι και είπε στον πατέρα του ότι είχε πιάσει δουλειά στον κύριο Σουλτ, ο πατέρας του δεν θύμωσε. Τον άκουσε με προσοχή. Και ύστερα από

λίγη σκέψη είπε ότι ο κύριος Σουλτ ήταν καλός άνθρωπος και η ξυλουργική χρήσιμη τέχνη. Και την πρώτη μέρα του καλοκαιριού ετοίμασε στον Έμετ ένα χορταστικό πρόγευμα, του έδωσε φαγητό για το μεσημέρι και τον έστειλε με την ευχή του στη δουλειά ενός άλλου.

Ίσως κι αυτό να ήταν δείγμα κακής κρίσης.

—•—

Όταν ο Έμετ κατέβηκε πάλι στο ισόγειο, βρήκε τον κύριο Ράνσομ να κάθεται στα σκαλιά της βεράντας με τους αγκώνες στα γόνατα και το καπέλο του ακόμα στο χέρι. Κάθισε δίπλα του και ατένισαν μαζί τα άσπαρτα χωράφια. Κάπου μισό μίλι μακριά, ίσα που ξεχώριζες τον φράχτη που έδειχνε πού άρχιζε το αγρόκτημα του μεγαλύτερου άντρα. Σύμφωνα με τους τελευταίους υπολογισμούς του Έμετ, ο κύριος Ράνσομ είχε πάνω από εννιακόσια κεφάλια γελάδια και οχτώ ανθρώπους στη δούλεψή του.

«Θέλω να σας ευχαριστήσω που φροντίσατε τον Μπίλι», είπε ο Έμετ.

«Το λιγότερο που μπορούσα να κάνω. Άλλωστε φαντάζεσαι πόση χαρά έδωσε στη Σάλι. Έχει μπουχτίσει πια να κρατάει το σπίτι για χάρη μου, αλλά με τον αδελφό σου είναι αλλιώς. Όλοι τρώμε καλύτερα από τότε που ήρθε ο Μπίλι».

Ο Έμετ χαμογέλασε.

«Και πάλι. Ήταν πολύ σπουδαίο για τον Μπίλι κι εγώ ήμουν πιο ήσυχος ξέροντας ότι είναι στο σπίτι σας».

Ο κύριος Ράνσομ κούνησε το κεφάλι του για να δείξει ότι αποδεχόταν τις ευχαριστίες του νεαρού.

«Ο διευθυντής Γουίλιαμς φαίνεται καλός άνθρωπος», είπε ύστερα από λίγο.

«Είναι καλός άνθρωπος».

«Δεν μου φάνηκε να κρατάει από το Κάνσας...»

«Όχι. Μεγάλωσε στη Φιλαδέλφεια».

Ο κύριος Ράνσομ στριφογύρισε το καπέλο στα χέρια του. Ο Έμετ κατάλαβε ότι κάτι απασχολούσε τον γείτονά του. Προσπαθούσε να αποφασίσει πώς να το πει ή αν έπρεπε καν να το πει. Ή ίσως απλώς έψαχνε την κατάλληλη στιγμή για να το πει. Όμως μερικές φορές η στιγμή διαλέγει για σένα, όπως όταν ένα σύννεφο σκόνης στον δρόμο ένα μίλι πιο πέρα προανήγγειλε την άφιξη της κόρης του.

«Έμετ», ξεκίνησε να λέει, «ο διευθυντής Γουίλιαμς είχε δίκιο όταν είπε ότι ξόφλησες το χρέος σου – όσον αφορά την κοινωνία. Όμως η πόλη μας είναι μικρή, πολύ μικρότερη από τη Φιλαδέλφεια, και δεν θα το δούνε όλοι στο Μόργκεν όπως το βλέπει ο διευθυντής».

«Λέτε για τους Σνάιντερ».

«Για τους Σνάιντερ λέω, Έμετ, αλλά όχι μόνο. Έχουνε ξαδέρφια σ' αυτή την κομητεία. Έχουνε γείτονες και παλιούς οικογενειακούς φίλους. Έχουνε κόσμο που κάνει δουλειές μαζί τους και ανθρώπους που πηγαίνουνε στην ίδια εκκλησία. Όλοι ξέρουμε πως, όποτε ο Τζίμι Σνάιντερ είχε μπλεξίματα, κατά κανόνα το φταίξιμο ήτανε δικό του. Δεκαεφτά χρονών παιδί, αλλά είχε κάνει κουτσουκέλες για μια ολόκληρη ζωή. Αυτό όμως δεν έχει καμιά σημασία για τ' αδέρφια του. Ειδικά από τότε που χάσανε τον Τζο Τζούνιορ στον πόλεμο. Αν το ότι σου ρίξανε μόνο δεκαοχτώ μήνες στη Σαλίνα τούς δυσαρέστησε, όταν μάθουν ότι βγήκες μερικούς μήνες νωρίτερα επειδή πέθανε ο πατέρας σου, θα γίνουν έξω φρενών. Και το πιθανότερο είναι να σου δείχνουν αυτή την οργή όσο πιο συχνά μπορούν. Οπότε, αν και έχεις όλη τη ζωή μπροστά σου ή, πιο σωστά, *επειδή* έχεις όλη τη ζωή μπροστά σου, μήπως

να σκεφτόσουν το ενδεχόμενο να κάνεις μια καινούρια αρχή κάπου αλλού;»

«Μην ανησυχείτε», είπε ο Έμετ. «Σε σαράντα οχτώ ώρες από τώρα αμφιβάλλω αν ο Μπίλι κι εγώ θα βρισκόμαστε στη Νεμπράσκα».

Ο κύριος Ράνσομ κούνησε το κεφάλι του επιδοκιμαστικά.

«Μιας και ο πατέρας σου δεν άφησε σπουδαία πράγματα πίσω του, θα ήθελα να σας δώσω καπιτίζ για να ξεκινήσετε».

«Δεν μπορώ να δεχτώ χρήματα από σας, κύριε Ράνσομ. Ήδη έχετε κάνει αρκετά για μας».

«Τότε πες πως είναι δάνειο. Θα μου το επιστρέψεις, όταν σταθείς στα πόδια σου».

«Για την ώρα», απάντησε ο Έμετ, «θαρρώ πως οι Γουάτσον έχουν περισσότερα δάνεια απ' όσα αντέχουν».

Ο κύριος Ράνσομ χαμογέλασε και κατένευσε. Έπειτα σηκώθηκε και φόρεσε το καπέλο του. Την ίδια στιγμή το παλιό ημιφορτηγό που ονομαζόταν «Μπέτι» μπήκε φουριόζο στο δρομάκι με τη Σάλι στο τιμόνι και τον Μπίλι στη θέση του συνοδηγού. Πριν προλάβει να σταματήσει το αμάξι κι ενώ έβγαιναν εκρήξεις από την εξάτμιση, ο Μπίλι είχε ανοίξει κιόλας την πόρτα και πηδούσε κάτω. Με τον πάνινο γυλιό που έφτανε μέχρι τον καβάλο του κρεμασμένο στους ώμους του, πέρασε τρεχάτος μπροστά από τον κύριο Ράνσομ και τύλιξε τα χέρια του γύρω από τη μέση του Έμετ.

Ο Έμετ έκατσε στις φτέρνες για να αγκαλιάσει τον αδελφό του.

Η Σάλι πλησίασε προς το μέρος τους. Φορούσε ένα ζωηρόχρωμο καλό φόρεμα, κρατούσε ένα πυρίμαχο σκεύος και χαμογελούσε πλατιά.

Ο κύριος Ράνσομ περιεργάστηκε το φόρεμα και χαμογέλασε φιλοσοφικά.

«Βρε, βρε, για δεσ ποιος ήρθε. Μην τον σφίγγεις τόσο πολύ, Μπίλι Γουάτσον, θα τον λιώσεις!»

Ο Έμετ σηκώθηκε και ακούμπησε το χέρι του στο κεφάλι του αδελφού του.

«Γεια σου, Σάλι» είπε.

Όπως το είχε συνήθειο όταν ένωθε τρακ, η Σάλι μπήκε κατευθείαν στο ψητό.

«Έχω σκουπίσει το σπίτι, όλα τα κρεβάτια είναι στρωμένα και έχει φρέσκο σαπούνι στο μπάνιο και βούτυρο, γάλα και αβγά στο ψυγείο».

«Σ' ευχαριστώ», είπε ο Έμετ.

«Πρότεινα να έρθετε σπίτι μας για φαγητό, αλλά ο Μπίλι επέμενε να φάτε το πρώτο σας γεύμα στο σπίτι. Αλλά, μιας και ήρθες μόλις τώρα, σας ετοίμασα λίγο ψητό».

«Δεν χρειαζόταν να μπεις σε τόσο κόπο, Σάλι».

«Κόπος ξεκόπος, ορίστε. Το μόνο που έχεις να κάνεις είναι να το βάλεις στον φούρνο στους 350° για σαράντα πέντε λεπτά».

Καθώς ο Έμετ έπαιρνε το σκεύος, η Σάλι κούνησε το κεφάλι της.

«Έπρεπε να σ' τα γράψω».

«Πιστεύω ότι ο Έμετ θα καταφέρει να θυμηθεί τις οδηγίες», είπε ο κύριος Ράνσομ. «Κι αν δεν τις θυμηθεί εκείνος, σίγουρα θα τις θυμηθεί ο Μπίλι».

«Το βάζεις στον φούρνο στους 350° για σαράντα πέντε λεπτά», είπε ο Μπίλι.

Ο κύριος Ράνσομ στράφηκε προς την κόρη του.

«Σίγουρα τα παιδιά έχουν πολλά να πουν κι εμείς έχουμε να κάνουμε ένα σωρό δουλειές στο σπίτι».

«Να πεταχτώ μισό λεπτό μέσα να δω αν είναι όλα...»

«Σάλι», είπε ο κύριος Ράνσομ σε έναν τόνο που δεν σήκωνε αντιρρήσεις.

Η Σάλι έδειξε τον Μπίλι και χαμογέλασε.

«Να είσαι φρόνιμος, μικρέ».

Ο Έμετ και ο Μπίλι περίμεναν όση ώρα οι Ράνσομ έμπαιναν στα ημιφορηγά τους και έπαιρναν τον δρόμο της επιστροφής. Ύστερα ο Μπίλι γύρισε προς τον Έμετ και τον αγκάλιασε πάλι.

«Χαίρομαι που γύρισες, Έμετ».

«Κι εγώ χαίρομαι που γύρισα, Μπίλι».

«Δεν χρειάζεται να πας πάλι πίσω στη Σαλίνα, ε;»

«Όχι. Δεν θα χρειαστεί να πάω ποτέ πίσω στη Σαλίνα. Έλα, πάμε».

Ο Μπίλι τον άφησε και τα δύο αδέρφια μπήκαν στο σπίτι. Στην κουζίνα, ο Έμετ άνοιξε το ψυγείο και άφησε το σκεύος στο χαμηλό ράφι. Στο πάνω πάνω ήταν το γάλα, τα αβγά και το βούτυρο που είχε αναφέρει η Σάλι. Επίσης υπήρχε ένα βαζάκι με σπιτική σάλτσα μήλου και άλλο ένα με ροδάκινα κομπόστα.

«Θες να φας κάτι;»

«Όχι, Έμετ, ευχαριστώ. Η Σάλι μού έφτιαξε σάντουιτς με φιστικοβούτυρο πριν έρθουμε».

«Λίγο γάλα;»

«Ναι, αμέ».

Ενώ ο Έμετ έφερνε τα ποτήρια με το γάλα στο τραπέζι, ο Μπίλι έβγαλε τον γυλιό από τους ώμους του και τον ακούμπησε σε μια άδεια καρέκλα. Άνοιξε την αγκράφα της πάνω τσέπης, έβγαλε προσεκτικά ένα πακετάκι τυλιγμένο σε αλουμινόχαρτο και το ξετύλιξε. Ήταν οχτώ κουλουράκια ντανιασμένα το ένα πάνω στο άλλο. Άφησε δύο στο τραπέζι, ένα για τον Έμετ κι ένα για κείνον. Ύστερα έκλεισε το αλουμινόχαρτο, έβαλε τα υπόλοιπα μπισκότα στον γυλιό του, έκλεισε την τσέπη και γύρισε στη θέση του.

«Φοβερό σακίδιο», είπε ο Έμετ.

«Είναι αυθεντικός γυλιός του αμερικανικού στρατού», είπε

ο Μπίλι. «Αν και είναι απ' αυτά που λένε “πλεονάσματα”, επειδή στην πραγματικότητα δεν χρησιμοποιήθηκε στον πόλεμο. Το αγόρασα από το μαγαζί του κυρίου Γκάντερσον. Πήρα κι έναν φακό και μια πυξίδα και αυτό το ρολόι, όλα πλεονάσματα».

Άπλωσε το χέρι του και έδειξε το ρολόι που κρεμόταν χαλαρά από τον καρπό του.

«Έχει και λεπτοδείκτη!»

Αφού εξέφρασε τον θαυμασμό του για το ρολόι, ο Έμετ πήρε μια δαγκωνιά από το κουλουράκι.

«Ωραίο. Με κομματάκια σοκολάτας;»

«Ναι. Η Σάλι τα έφτιαξε».

«Τη βοήθησες;»

«Καθάρισα το μπουλ».

«Είμαι σίγουρος».

«Η Σάλι έφτιαξε μια ολόκληρη παρτίδα, αλλά ο κύριος Ράνσομ είπε πως ήταν υπερβολή κι έτσι του είπε ότι θα μας έδινε μόνο τέσσερα, αλλά στα κρυφά μας έδωσε οχτώ».

«Τι τυχεροί που είμαστε».

«Πιο τυχεροί από το να παίρναμε μόνο τέσσερα. Αλλά όχι τόσο όσο αν παίρναμε όλη την παρτίδα».

Ο Έμετ χαμογέλασε και, καθώς έπινε μια γουλιά γάλα, περιεργάστηκε τον αδελφό του πάνω από το χείλος του ποτηριού. Ήταν μια ίντσα πιο ψηλός και τα μαλλιά του πιο κοντά, όπως θα περίμενε κανείς στο στίτι των Ράνσομ, αλλά κατά τ' άλλα ήταν ίδιος κι απaráλλακτος σε σώμα και σε πνεύμα. Για τον Έμετ το να αφήσει τον Μπίλι μόνο ήταν το πιο δύσκολο κομμάτι του να πάει στη Σαλίνα, γι' αυτό χάρηκε που τον έβρισκε τόσο λίγο αλλαγμένο. Χαιρόταν που κάθονταν μαζί στο παλιό τραπέζι της κουζίνας. Και καταλάβαινε ότι και ο Μπίλι χαιρόταν.

«Τέλειωσε καλά το σχολείο σου;» ρώτησε αφήνοντας κάτω το ποτήρι του.

Ο Μπίλι κούνησε καταφατικά το κεφάλι.

«Πήρα 105/100 στο διαγώνισμα της Γεωγραφίας».

«105/100!»

«Συνήθως δεν υπάρχει 105/100», εξήγησε ο Μπίλι. «Συνήθως το μεγαλύτερο που μπορείς να πάρεις είναι 100/100».

«Και τότε πώς κατάφερες να πάρεις άλλο ένα πεντάρι από την κυρία Κούπερ;»

«Υπήρχε μια ερώτηση που έπαιρνε έξτρα βαθμό».

«Ποια ήταν η ερώτηση;»

Ο Μπίλι παρέθεσε από μνήμης:

«*Ποιο είναι το ψηλότερο κτίριο στον κόσμο;*».

«Και ήξερες την απάντηση;»

«Την ήξερα».

...

«Δεν θα μου πεις;»

Ο Μπίλι κούνησε το κεφάλι του αρνητικά.

«Αν σου έλεγα, θα ήταν κλεψιά. Πρέπει να το βρεις μόνος σου».

«Σωστά».

Ύστερα από μερικές στιγμές σιωπής, ο Έμετ συνειδητοποίησε ότι κοιτούσε αφηρημένος το γάλα του. Τώρα αυτός ήταν που είχε κάτι στο μυαλό του. Αυτός προσπαθούσε να αποφασίσει πώς ή αν ή πότε θα το έλεγε.

«Μπίλι», ξεκίνησε, «δεν ξέρω τι σου είπε ο κύριος Ράνσομ, αλλά δεν γίνεται να ζήσουμε πια εδώ πέρα».

«Το ξέρω. Επειδή μας κάνουν κατάσχεση».

«Ακριβώς. Καταλαβαίνεις τι σημαίνει αυτό;»

«Σημαίνει ότι το σπίτι μας ανήκει στον Αποταμιευτικό και Δανειοδοτικό Συνεταιρισμό».

«Πολύ σωστά. Αλλά, παρόλο που μας παίρνουν το σπίτι, θα μπορούσαμε να μείνουμε στο Μόργκεν. Θα μπορούσαμε να

μείνουμε στους Ράνσομ για λίγο, να δούλευα πάλι στον κύριο Σουλτ και το φθινόπωρο να γυρνούσες στο σχολείο και τελικά να πιάναμε δικό μας σπίτι. Σκεφτόμουν όμως ότι ίσως είναι ευκαιρία να δοκιμάσουμε κάτι καινούριο...»

Ο Έμετ είχε σκεφτεί πολύ πώς να το θέσει, επειδή ανησυχούσε ότι η ιδέα να φύγουν από το Μόργκεν, ειδικά τόσο σύντομα μετά τον θάνατο του πατέρα τους, θα στενοχωρούσε τον Μπίλι. Όμως ο Μπίλι δεν στενοχωρήθηκε καθόλου.

«Κι εγώ το ίδιο σκεφτόμουν, Έμετ».

«Αλήθεια;»

Ο Μπίλι κούνησε το κεφάλι του καταφατικά, και μάλιστα με ενθουσιασμό.

«Τώρα που πέθανε ο μπαμπάς και μας κατάσχεσαν το σπίτι δεν χρειάζεται να μείνουμε στο Μόργκεν. Μπορούμε να τα μαζέψουμε και να πάμε στην Καλιφόρνια».

«Τότε είμαστε σύμφωνοι», είπε ο Έμετ χαμογελώντας. «Με τη μόνη διαφορά ότι εγώ νομίζω πως θα ήταν καλύτερα να πάμε στο Τέξας».

«Α, δεν γίνεται να πάμε στο Τέξας», είπε ο Μπίλι κουνώντας το κεφάλι του πέρα δώθε.

«Γιατί;»

«Επειδή πρέπει να πάμε στην Καλιφόρνια».

Ο Έμετ πήγε να πει κάτι, αλλά ο Μπίλι είχε σηκωθεί κιόλας από την καρέκλα του και είχε πάει στον γυλιό. Αυτή τη φορά άνοιξε την μπροστινή τσέπη, έβγαλε έναν μικρό κιτρινωπό φάκελο και γύρισε στη θέση του. Καθώς έλυνε με προσοχή τον κόκκινο σπάγγο που συγκρατούσε το καπάκι του φακέλου, άρχισε να εξηγεί.

«Μετά την κηδεία του μπαμπά, όταν γύρισες στη Σαλίνα, ο κύριος Ράνσομ έστειλε τη Σάλι κι εμένα στο σπίτι να ψάξουμε για σημαντικά χαρτιά. Στο κάτω συρτάρι του γραφείου του

βρήκαμε ένα σιδερένιο κουτί. Δεν ήταν κλειδωμένο, αλλά ήταν από εκείνα τα κουτιά που *μπορείς* να κλειδώσεις άμα θέλεις. Μέσα είχε σημαντικά έγγραφα, όπως είχε πει ο κύριος Ράνσομ, χαρτιά όπως τις ληξιαρχικές πράξεις γέννησής μας και την άδεια γάμου της μαμάς και του μπαμπά. Αλλά στον πάτο του κουτιού, κάτω κάτω, βρήκα αυτά».

Γύρισε ανάποδα τον φάκελο πάνω στο τραπέζι και από μέσα κύλησαν εννιά καρτ ποστάλ.

Από την κατάσταση τους ο Έμετ κατάλαβε ότι δεν ήταν ιδιαίτερα παλιές αλλά ούτε ακριβώς καινούριες. Άλλες ήταν φωτογραφίες και άλλες ζωγραφιές, όμως όλες ήταν έγχρωμες. Η πάνω πάνω έδειχνε το Welsh Motor Court στην Ογκαλάλα της Νεμπράσκα, ένα μοντέρνο συγκρότημα με λευκές καμπάνες και καταπράσινα παρτέρια και ένα ψηλό κοντάρι με την αμερικανική σημαία να ανεμίζει.

«Είναί καρτ ποστάλ», είπε ο Μπίλι. «Για σένα και για μένα. Από τη μαμά».

Ο Έμετ αιφνιδιάστηκε. Είχαν περάσει σχεδόν οχτώ χρόνια από τότε που η μητέρα τους τους είχε βάλει για ύπνο, τους είχε καληνυχτίσει με ένα φιλή και είχε φύγει – από τότε δεν είχαν νέα της. Ούτε τηλεφωνήματα ούτε γράμματα ούτε πακέτα με ωραίο περιτύλιγμα για τα Χριστούγεννα. Δεν είχαν ακούσει καν ένα κουτσομπολιό από κάποιον που είχε τύχει να ακούσει κάτι από κάποιον άλλο. Τουλάχιστον έτσι νόμιζε ο Έμετ, μέχρι τώρα.

Έπιασε την καρτ ποστάλ που απεικόνιζε το Welsh Motor Court και τη γύρισε ανάποδα. Όπως είχε πει ο Μπίλι, απευθυνόταν στους δυο τους και ήταν γραμμένη με τον ωραίο γραφικό χαρακτήρα της μητέρας τους. Όπως σε όλες τις καρτ ποστάλ, το κείμενο περιοριζόταν σε μερικές αράδες. Στο σύνολό τους εξέφραζαν το πόσο πολύ της είχαν λείψει ήδη παρά το ότι έλειπε

μόλις μία μέρα. Ο Έμετ έπιασε μια άλλη κάρτα από τον σωρό. Στην πάνω αριστερή γωνία υπήρχε ένας καουμπόης πάνω σε ένα άλογο. Το λάσο που στριφογύριζε στον αέρα απλωνόταν ως κάτω και σχημάτιζε τη φράση «Χαιρετίσματα από το Ρόλινς του Γουαϊόμινγκ, Μητρόπολη των Πεδινών». Ο Έμετ γύρισε ανάποδα την κάρτα. Σε έξι προτάσεις, μαζί με αυτή που απλωνόταν κατά μήκος της κάτω δεξιάς γωνίας, η μητέρα τους έγραφε ότι, ενώ δεν είχε δει ακόμα ούτε έναν καουμπόη με λάσο στο Ρόλινς, είχε δει πάρα πολλές αγελάδες. Έκλεινε λέγοντας και πάλι πόσο πολύ τους αγαπούσε και πόσο της έλειπαν και οι δύο.

Ο Έμετ έριξε μια ματιά στις άλλες κάρτες που ήταν πάνω στο τραπέζι, είδε τα ονόματα των διαφόρων πόλεων, τα μοτέλ και τα εστιατόρια, τα αξιοθέατα και τα τοπόσημα και πρόσεξε ότι όλες, με μία μόνο εξαίρεση, υπόσχονταν καταγάλανο ουρανό.

Έχοντας επίγνωση ότι ο αδελφός του τον παρατηρούσε, φρόντισε να διατηρήσει ουδέτερη έκφραση. Όμως αυτό που ένιωθε ήταν το τσίμπημα της πικρίας – πικρία απέναντι στον πατέρα τους, που σίγουρα είχε υποκλέψει τις κάρτες και τους τις είχε κρύψει. Όσο θυμωμένος κι αν ήταν με τη γυναίκα του, δεν είχε δικαίωμα να το κρύψει από τους γιους του, και κυρίως από τον Έμετ, που ήταν αρκετά μεγάλος, ώστε μπορούσε να τις διαβάσει μόνος του. Όμως αυτό το συναίσθημα δεν κράτησε πάνω από μια στιγμή. Επειδή ήξερε ότι ο πατέρας του είχε κάνει αυτό που υπαγόρευε η λογική. Στο κάτω κάτω τι θα ωφελούσαν τρεις αράδες μια στο τόσο, γραμμένες στο πίσω μέρος μιας κάρτας τρεις ίντσες επί πέντε, από μια γυναίκα που είχε εγκαταλείψει αυτοβούλως τα παιδιά της;

Ο Έμετ άφησε την κάρτα από το Ρόλινς στο τραπέζι.

«Θυμάσαι που η μαμά μάς παράτησε στις 5 Ιουλίου;» ρώτησε ο Μπίλι.

«Θυμάμαι».

«Μας έστελνε μια κάρτα την ημέρα για τις επόμενες εννιά μέρες».

Ο Έμετ έπιασε πάλι την κάρτα από την Ογκαλάλα και κοίταξε ακριβώς πάνω από κει που η μητέρα τους είχε γράψει «Πολυαγαπημένοι μου Έμετ και Μπίλι», αλλά δεν υπήρχε ημερομηνία.

«Η μαμά δεν έγγραψε ημερομηνίες», είπε ο Μπίλι, «αλλά το καταλαβαίνεις από τις σφραγίδες του ταχυδρομείου».

Πήρε την κάρτα από την Ογκαλάλα από το χέρι του Έμετ, γύρισε τούμπα τις υπόλοιπες αραδιάζοντάς τες πάνω στο τραπέζι και έδειξε τις σφραγίδες τη μια μετά την άλλη.

«5 Ιουλίου. 6 Ιουλίου. Δεν έχει 7 Ιουλίου, αλλά υπάρχουν δύο 8 Ιουλίου. Επειδή το 1946 7 Ιουλίου έπεφτε Κυριακή, και το ταχυδρομείο είναι κλειστό την Κυριακή, οπότε έστειλε δύο μαζί τη Δευτέρα. Αλλά κοίτα τώρα εδώ».

Ο Μπίλι άνοιξε πάλι την μπροστινή τσέπη του γυλιού του και έβγαλε κάτι που έμοιαζε με φυλλάδιο. Όταν το άνοιξε πάνω στο τραπέζι, ο Έμετ είδε ότι ήταν ένας οδικός χάρτης των Ηνωμένων Πολιτειών, έκδοση της εταιρείας Phillips 66.* Ο χάρτης κοβόταν στη μέση από έναν αυτοκινητόδρομο που ο Μπίλι είχε σημειώσει με μαύρο μελάνι. Στο δυτικό μισό της χώρας ήταν κυκλωμένα τα ονόματα εννέα πόλεων κατά μήκος του αυτοκινητόδρομου.

«Αυτή είναι η Λεωφόρος Λίνκολν», εξήγησε ο Μπίλι δείχνοντας τη μακριά μαύρη γραμμή. Δημιουργήθηκε το 1912 και ονομάστηκε έτσι προς τιμήν του Αβραάμ Λίνκολν. Ήταν ο πρώτος δρόμος που έφτανε από τη μια άκρη της Αμερικής στην άλλη».

* Εταιρεία καυσίμων, η οποία εξέδιδε επίσης χάρτες, που πωλούνταν στα διάφορα πρατήρια. (Σ.τ.Ε.)